

2. Козловець М. А. Національна ідентичність у контексті глобалізації: соціально-філософський аналіз : Автореф. дис. ... д-ра філософ. Наук : 09.00.03 / М. А. Козловець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2010. – 29 с.
3. Смертельная болезнь Европы / Народный Корреспондент / [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nk.org.ua/mir/107918-smertelnaya-bolezn-evropy>
4. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис / Эрик Эриксон. – М. : Флинта , 2006. – 342 с.

Найденко Р.К.

*студент факультету правової політології та соціології
Національний університет «Одеська юридична академія»*

УНІВЕРСАЛІІ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ

У сучасному політичному процесі суттєво зростає роль політичного діалогу, толерантності та компромісів, як засобів подолання наявних суперечностей між політичними акторами. І хоча загально визнано, що політичні конфлікти можуть виступати рушійною силою політичного процесу, вони мають бути пом'якшені загальнонаціональними консенсусом щодо базових демократичних цінностей.

Характер політичного процесу напряду пов'язується зі станом політичної та правової системи, громадянського суспільства, особливостями національної культури, традиціями, рівнем політичної активності та участі.

Політичний процес перехідного періоду виступає різнорівневою та безупинно змінюваною мережею політичних відносин з такими характеристиками, як інклюзивність, просторовість, темпоральність, сталість та нестабільність. Політичний процес перехідного періоду необхідно аналізувати з урахуванням сутності, структури, типології політичної діяльності, її комунікативних практик і технологічного забезпечення.

Політична діяльність у політичному процесі перехідного періоду «базується на використанні політичної влади та спрямована на регулювання й узгодження соціальних інтересів, підтримку соціального миру і злагоди, розвиток суспільства як цілісної системи» (Кузьмін П.В. Политическая деятельность: теория и практика в современной Украине: [монография] / П.В. Кузьмин. – «Оригинал – М», 2007. – с. 45).

Однією із головних причин низької результативності політичної діяльності у перехідному періоді виступає складність артикуляції й агрегації суспільних інтересів, формування узгодженої стратегії і тактики розвитку та реформ. Саме тому зберігають актуальність та потребують впровадження у реальність такі універсалії політичного процесу, як професіоналізм, відповідальність і патріотизм політиків, пріоритет суспільних інтересів над корпоративними, вузькогруповими, погодженість дій суб'єктів політичної

діяльності по горизонталі і вертикалі (Кузьмин П.В. Политическая деятельность: теория и практика в современной Украине: [монография] / П.В. Кузьмин. – «Оригинал – М», 2007. – с. 46).

Останні роки, у зв'язку із впровадженням пропорційної та змішаної виборчих систем, особливої ваги набирає діяльність політичних партій які здатні сприяти як прогресу, так і регресу політичного процесу перехідного періоду.

У політичному процесі перехідного періоду особливої уваги набуває тактика компромісів як принцип й інструментарій політичної діяльності. Структура перехідного суспільства характеризується безліччю різноманітних і суперечливих інтересів соціальних груп, верств та спільнот, перманентною боротьбою різних груп політиків за владу, що породжує конфліктний характер політичного життя й зумовлює зростання значення політичного діалогу та компромісів.

У політичному процесі перехідного періоду конфлікти не зникають, навпаки – швидкий розвиток може призвести до підвищення рівня напруги та ескалації конфліктів. Завданням еліт виступає перевести конфлікт у площину змагань аргументацій, а не силового протистояння.

Наумкіна С.М.

*доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»*

РЕФОРМИ В СИСТЕМІ ВЛАДИ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ НА ШЛЯХУ ПОСТКОМУНІСТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У сучасному світі реформи визнаються найкращим шляхом прогресивного розвитку суспільства. Усі реформи, незалежно від того, в яких умовах та країнах застосовуються, мають щонайменше два аспекти свого прояву – сутність реформ як специфічної форми перетворень суспільних відносин і технологія проведення реформ.

Суб'єктами управління реформою вважаються вищі органи державної влади (глава держави, парламент, уряд), а загальним об'єктом – система центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також система органів місцевого самоврядування. Такий підхід використано, зокрема, у стратегіях політичних та адміністративно-управлінських реформ, що розроблялися протягом 1990-2000 рр. у низці країн Центральної та Східної Європи.

В контексті дослідження реформ необхідно зазначити, що їх загальний контекст, ідеологію визначають самі держави, однак, дуже суттєвим чинником, який безпосередньо впливає на контекст реформ, є «допомога» світових організацій. Проведення реформ завжди вимагає значних фінансових ресурсів,